

digitale nieuwsbrief

Erfgoedvereniging De Driehornick Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: www.driehornick.nl

E-mail: info@driehornick.nl

nummer 65

1 februari 2025

In deze nieuwsbrief:

pagina:

• Van het bestuur	1
• Lezing 9 januari in De Dassenburcht	2
• Algemene Ledenvergadering 20 februari 2025	3
• Oud nieuws	3
• Digitale boekenmarkt	4
• Boeken bij Erfgoedvereniging te koop	4
• Ontvangen objecten	5
• Limerick	7
• Website	7
• Gezien in ons archief	8
• Uit onze bibliotheek	9
• Uit tijdschriften van andere organisaties	9
• Activiteiten van derden	12

VAN HET BESTUUR

Leden

Per begin van dit nieuwe contributiejaar zijn zes leden uitgeschreven. Ook is er een nieuw lid in januari bijgekomen: Richard de Kind. Wij wensen hem veel nut en plezier met het lidmaatschap van onze vereniging. Helaas is er ook een lid overleden, Dries Potjer op 21 januari jl. We wensen familie en vrienden veel sterkte en troost toe bij het verwerken van dit verlies. Hiermee telt ons bestand nu 324 leden.

Begunstigers

In januari zijn er twee nieuwe begunstigers geworven: DECO HOME Meulendijks op de Berg en BON MARIE in de Parkhof. Hiermee komt het aantal begunstigers op 24.

Vriendenloterij

In januari is onze erfgoedvereniging toegelaten tot 'goed doel' van de Vriendenloterij. Dit is heel goed nieuws. Nu kunnen onze leden en belangstellenden die al lid zijn bij de Vriendenloterij onze registratiecode doorgeven aan de Vriendenloterij waardoor onze vereniging een financiële tegemoetkoming ontvangt. U kunt daarvoor contact opnemen met de Ledenservice van de Vriendenloterij door te bellen naar 088-0201020 en onze registratiecode aan uw lidmaatschap van de Vriendenloterij te koppelen. Onze registratiecode is 22150 (Erfgoedvereniging De Driehornick).

Bij voorbaat hartelijke dank.

Activiteitenplan 2025

Het activiteitenplan voor 2025 staat sinds december jl. op onze website:
Klik op deze link óf kies met de rechtermuisknop "Hyperlink openen".

[Activiteitenplan 2025 | Drijehornick](#)

LEZING 9 JANUARI 2025 IN DE DASSENBURCHT

Op 9 januari jl. werd door inleider Maria van Deutekom een lezing gegeven over 'Het dagelijks leven in de Latijnse School'.

De opkomst bedroeg 40-45 personen, die werden binnengeleid in het gebeuren van de Latijnse Scholen achter de muren van de veelal mooie gebouwen. De inleider wist de aanwezigen te boeien met duidelijke taal, veel anekdotes en veel plaatjes en foto's.

Inleider Maria van Deutekom

Hoe les werd gegeven

Een aandachtig luisterend gezelschap

Gelegenheid tot stellen van vragen

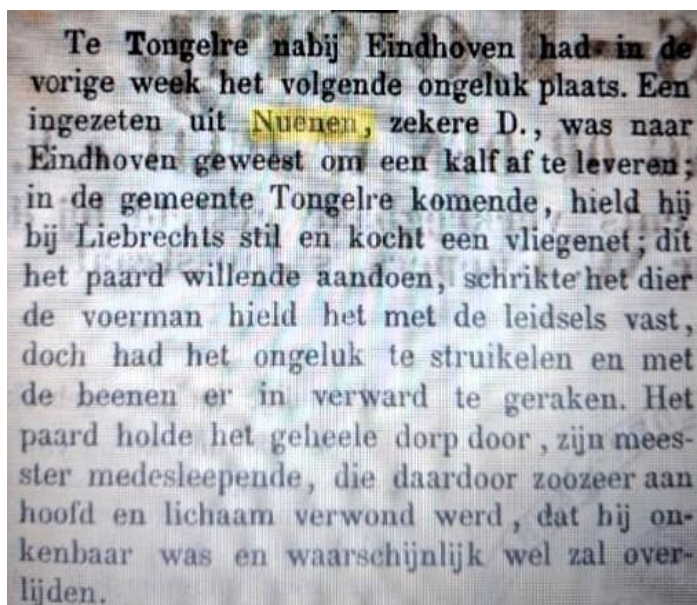
ALGEMENE LEDENVERGADERING 20 FEBRUARI 2025

Noteer alvast in uw agenda: **20 februari a.s. om 20 uur** is er voor onze leden de Algemene Ledenvergadering.

De leden ontvangen twee weken voor deze datum de agenda en alle stukken die behandeld zullen worden. Na de pauze, ca. 21:30 uur, is er weer een programma waarbij ook niet-leden aanwezig kunnen zijn.

OUD NIEUWS

Van ons lid Toon van Laarhoven ontvingen we oude krantenknipsels.

Uit de Goessche Courant van 4 maart 1890 over Wetten bij Nuenen

— Te Wetten, onder **Nuenen**, heeft een klokken reeds nu de lente aangekondigd. Twaalf eieren werden door haar uitgebroed en elf levende kindertjes, verkleumd van koude, zoeken zich onder de vleugelen der moeder te verwarmen.

Uit de Nieuwe Haarlemsche Courant van 9 juli 1876

Eergisteren had de huisschilder G. de Vries, te Nuenen, het ongeluk uit een notenboom te vallen. Meer dood dan levend werd hij opgenomen en geneeskundige hulp was spoedig ter plaatse. De dokter constateerde hersenschudding en vreest voor zijn leven. De ongelukkige is echtgenoot en vader van vier nog jeugdige kinderen.

Uit De Gelderlander van 8 oktober 1892

— Dat het wel eens zeer gevaarlijk kan zijn een broedende kip van haar eieren te verwijderen ondervond dezer dagen een inwonster van Nuenen. Toen zij de kip in haar handen greep, vloog de haan eensklaps op haar toe en haalde haar een oog uit het hoofd, terwijl hij de vrouw, nog een tweede wonde toebracht. De ongelukkige verkeert in bedenkelijken toestand.

Uit de Nijmeegsche Courant 4 juni 1897

DIGITALE BOEKENMARKT

Onze tweedehands boeken voor de boekenmarkt kunt u nu ook digitaal reserveren. Indien u een boek wilt kopen, kunt u het in het Heemhuis afhalen en contant afrekenen. De tweedehandse boeken die u kunt kopen, kunt u in de lijst vinden met de verkoopprijs erbij en die u bereikt als u op de onderstaande link klikt (of met rechtermuisknop en dan 'Hyperlink openen'):

[Digitale Bibliotheek | Drijehornick](#)

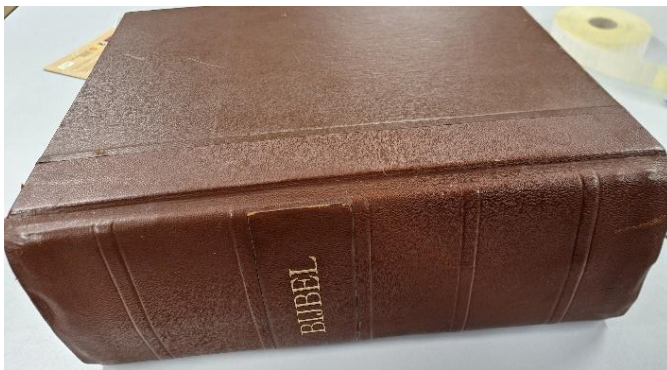
BOEKEN BIJ ERFGOEDVERENIGING TE KOOP

Voor alle boeken die door Erfgoedvereniging De Drijehornick zijn uitgegeven en nog te koop zijn, raadpleeg onze website onder tabblad **DRIJEHORNICK** (bovenste werkbalk) en vervolgens onder **VERKOOP BOEKEN**.

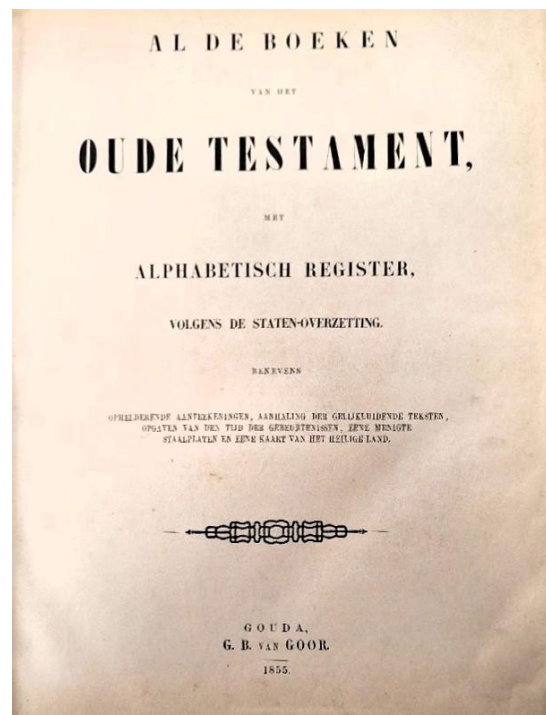
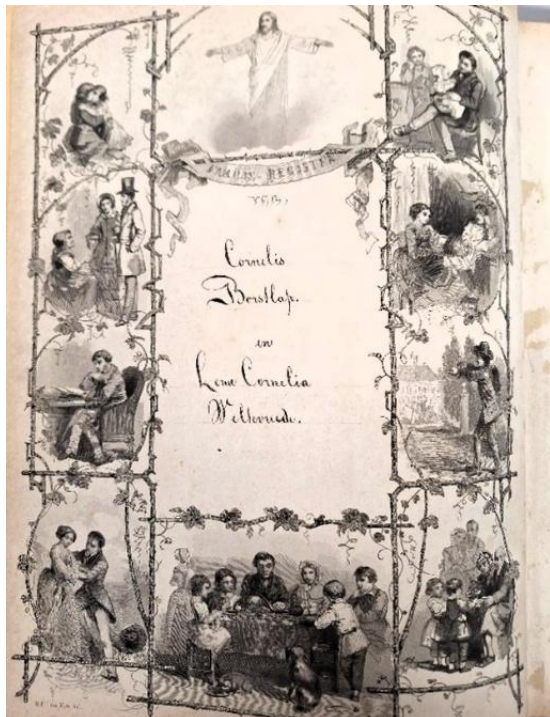
ONTVANGEN OBJECTEN

Van ons lid **Peter van Overbruggen** ontvingen we deze video

Van **Tineke Borstlap** ontvingen we deze statenbijbel uit 1855

Van **Maurice Leltz** ontvingen we een aantal boeken en het beeldje de Dwèrsklippel met het witte voetje toegekend aan zijn vader Frans. Ook schonk hij de erfgoedvereniging de herdenkingsmunt van Van Gogh 100 jaar (1884-1984), uitgegeven door de Rabobank.

Van ons lid **René Jansen** ontvingen we documentatie over de realisatie van het wijkcentrum Scarabee in Nuenen-Zuid.

Van de **familie Smeulders** ontvingen we een letterlap van Cornelia Smeulders, enkele bidprentjes en persoonsbewijzen van familieleden en een boekje over een familie-jubileumfeest.

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

Moddefratse

Dreug janoeârie is mèr nèt vurbèij
 Of `r is wir wa néijs van de partèij
 Nèw is't dèrtig daâg
 Zónder iejt geklaâg
 Às de zón mèr bléft scheijne slaâge wèij

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken, óf met de rechtermuisknop en dan kiezen voor: 'hyperlink openen':

<https://drijehornick.nl/nieuws/moddefratse/>

WEBSITE

Bezoek regelmatig onze website.

Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatig te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:

www.drijehornick.nl

In **januari 2025** zijn de volgende nieuwe verhalen op de website geplaatst. Indien u op de onderstaande links klikt (of kies met rechtermuisknop: 'Hyperlink openen'), komt u vanzelf in deze verhalen.

[Peter van Ierlant: Nuenen Dwèrs en de Zevenburgse Saksen in Transsylvanië | Drijehornick](#)

Bevrijding september 1944: uit het dagboek van dokter Piet Wolters.

[Dagboek bevrijding van Piet Wolters | Drijehornick](#)

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

Diploma's.

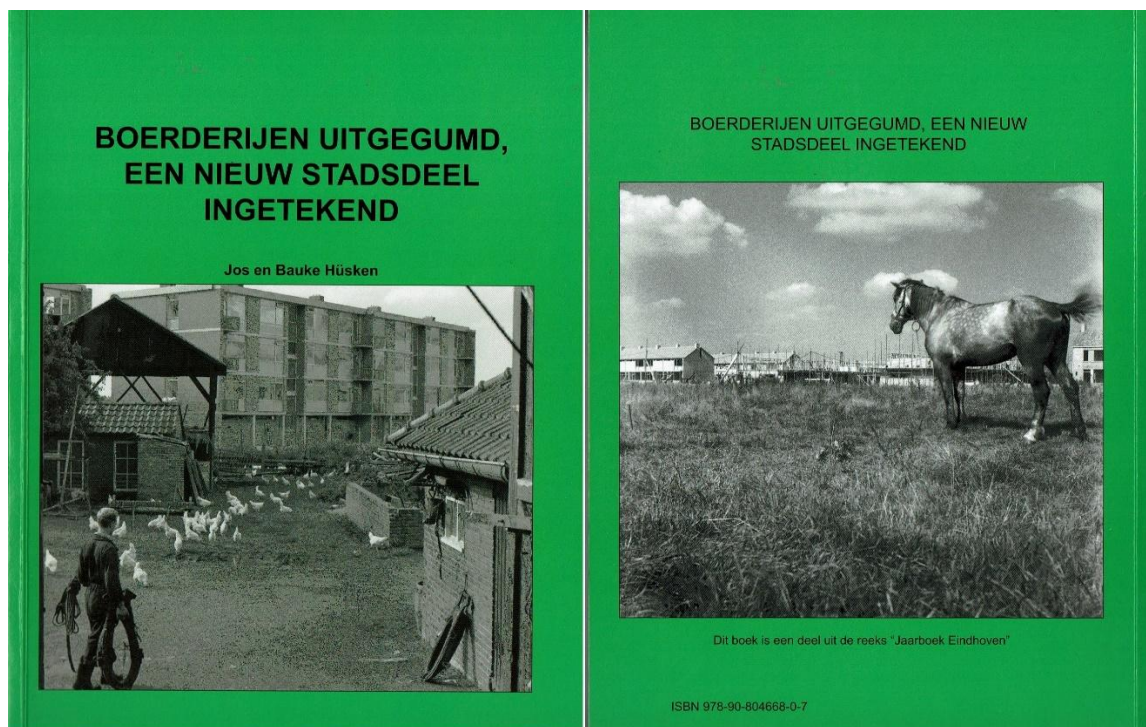
Diploma van de Zuid-Nederlandsche Zuivelbond.
In 1932 toegekend aan de 22-jarige Petronella Habraken
als bewijs van praktische bekwaamheid in het melken.

Diploma van de Vereniging van Leeraren in de Handelswetenschappen.
Praktijkdiploma Engelse Handelscorrespondentie.
In 1938 toegekend aan de 18-jarige Zingra M.A. Geerts (Nagtegaal).

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

UIT TIJDSCHRIFTEN VAN ANDERE ORGANISATIES

Tijdschriften die in december in het Heemhuis binnenkwamen

Wij keken deze tijdschriften door en geven hieronder een korte intro van de verhalen.

Ps. Wil je het hele verhaal lezen kom dan naar het Heemhuis

Het Hagelkruis nr. 4 2024

Van langgevelboerderij tot high tech: hoe Zuidoost-Brabant veranderde

De aanleiding voor deze tekst is een discussie die onlangs ontstond na een lezing bij de heemkundevereniging over de geschiedenis van Philips en de ontwikkelingen die daaruit voortkwamen, zoals de opkomst van ASML en de Brainportregio. Niet iedereen was het erover eens dat dit onderwerp iets met heemkunde te maken had.

Heemkunde betekent letterlijk "geschiedenis van een streek en haar bewoners". Het richt zich op het onderzoeken van alles wat een bepaalde plek bijzonder maakt, zoals oude gebouwen, gebruiken en hoe mensen vroeger leefden. Veel mensen denken dat heemkunde alleen over het verleden gaat, maar het gaat ook over hoe een streek zich ontwikkelt in de loop van de tijd naar de situatie van nu. De vraag of moderne ontwikkelingen zoals de opkomst van Philips en ASML binnen heemkunde vallen, is relevant. Volgens mij is dat wel degelijk het geval. Want net zoals we oude boerderijen bewaren, is het belangrijk om vast te leggen hoe de regio is veranderd door nieuwe industrieën en technologie. Beide zijn onderdeel van het verhaal van Zuidoost-Brabant.

Zo was in Zuidoost-Brabant de langgevelboerderij een veelvoorkomend type boerderij. Dit was een lange boerderij waar de woonruimte en stallen naast elkaar stonden.

Deze boerderijen, die vanaf de 17e eeuw werden gebouwd, zijn herkenbaar aan de lange gevel. Boerenfamilies woonden en werkten hier generaties lang samen met hun vee. De langgevelboerderij is een typisch beeld van het oude Brabantse platteland.

Heemkundigekring St.Oedenrode nr. 4 2024

het hele blad gewijd aan:

Toen Sint-Oedenrode nog Rode heette

Inleiding: Nederland in het midden van de middeleeuwen

Het is misschien wel een kleine duizend jaar geleden maar toen was Rooi of Rode, zoals Sint-Oedenrode toen genoemd werd, een van de meer belangrijke plaatsen in ons land. In Rode waren er namelijk maar liefst twee kerken, destijds zeer uitzonderlijk voor zo'n kleine plaats. Bovendien was een van de kerken - de Odakerk (nu de Martinuskerk) - al van steen, wat een grote zeldzaamheid was in een tijd waarin vrijwel alle gebouwen nog van hout waren. Rode had, zeer belangrijk voor haar inkomsten - denk aan de pelgrims - een heilige: Oda. Ook al kwam zij misschien oorspronkelijk uit Schotland, zij werd gezien als een eigen plaatselijke heilige. Dat was heel bijzonder want dat kon men maar in weinig andere plaatsen nazeggen.

Er was in dit dorp een kapittel met kapittelheren/kanunniken en een school, een Scholasterschool d.w.z. met geestelijke leraren. De kanunniken konden lezen en schrijven; dat kon in die tijd nog vrijwel niemand. Rode had een burcht met een verdedigingstoren (motte). En in Rode woonden ook edelen, de Van Rodes, die macht uitoefenden tot ver in de omtrek en hun connecties hadden tot in de hoogste kerkelijke en zelfs keizerlijke kringen. Deze edelen maakten verre reizen, één van hen is zelfs op kruistocht naar het Heilige Land geweest. Volgens Google Maps ligt dat maar liefst 4022 km van Rooi. En dat waarschijnlijk te paard over een wegennet dat toen onvergelijkbaar veel slechter was dan nu.

Heem Son en Breugel nr. 4 2024

Architect Carl Weber renoveerde de Sonse kerk en de toren

Al enkele jaren is er medio september landelijk veel aandacht voor onze monumenten. Dit jaar werd vanwege de bevrijdingsfeestviteiten, die medio september in Son en Breugel werden gehouden, de Open Monumentendag 7 september gehouden met een wandeltocht en een fietstocht. De gemeente bood steun en enkele leden van de Erfgoedvereniging deden zoals gewoonlijk weer enthousiast mee. Michiel Emmery had in de benedenruimte van de Sonse toren een klank- en lichtspel uitgewerkt en vertelde daarbij over de geschiedenis van kerk en toren. Zijn publiek was onder de indruk. Nieuwsgierig waren de meeste mensen naar de bijna geheimzinnige torenruimte van de in 1958 afgebrande Sonse kerk. Sinds de restauratie van de toren in 1975 is de vroegere doorgang van de toren naar de kerkruimte dicht gemetseld en in 2014 bedekt met een immens fotodoek met een afbeelding van het vroegere interieur van de kerk.

Erfgoed magazine nr. 6 2024

Toekomstig behoud van monumentaal erfgoed

In deze feesteditie van Erfgoed Magazine staat in deze rubriek een organisatie centraal die ook een feestje te vieren heeft: Monumentenwacht Utrecht bestaat dit jaar 50 jaar. Directeur-bestuurder Wim van de Kant vertelt over zijn favoriete plek en over het belangrijke werk dat de Monumentenwacht al decennialang doet.

Via een omweg kwam Wim van de Kant terecht bij Monumentenwacht Utrecht. Iemand uit zijn netwerk belde de project- en verandermanager om te vragen of hij geïnteresseerd was in een interim functie. Als geboren, getogen én nog steeds daar woonachtige Utrechter met een grote liefde voor de stad en haar geschiedenis, zei Wim geen nee. En zo is hij al ruim anderhalf jaar de interim directeur-bestuurder van Monumentenwacht Utrecht en sinds kort officieel de directeur-bestuurder. Met als bonus de viering van het 50-jarig bestaan.

In elke provincie is er een Monumentenwacht, die allemaal lid zijn van de landelijk Vereniging Provinciale Monumentenwachten Nederland die in 1973 opgericht is. Eigenaren van historische panden, monument of niet, kunnen lid worden. Professionele inspecteurs, Monumentenwacht of wachters, voeren dan op verzoek bouwkundige inspecties uit van de panden van hun leden. Hun bevindingen verwerken ze tot een rapportage, die de eigenaar kan gebruiken om mee aan de slag te gaan of als basis voor een subsidieaanvraag.

Bedelfeesten opnieuw omarmd

Actuele betekenis voor oude tradities

In een tijd dat agenda's nog niet ons leven bepaalden, waren de winterfeesten ankerpunten. Deze zogenoemde bedelfeesten waren nodig om mensen te helpen de winter door te komen. Enkele van deze feesten, zoals de viering van Sint-Maarten in Utrecht en het Driekoningenzingen in Tilburg en 's-Hertogenbosch, worden nog steeds gevierd. Hoe hebben deze feesten de tijd weten te overleven?

In Brabant nr. 4 2024

In de voetsporen van Goethe

De Grand Tour van de Brabantse textielfabrikant Anton Schellens

Tot 2019 was Anton Schellens bij het grote publiek een grote onbekende. In dat jaar maakten de publicatie van een boek en een bijbehorende tentoonstelling in Kasteel Geldrop hieraan een abrupt einde.

In boek en expositie stond een indrukwekkende fotocollectie centraal die tussen pakweg 1910 en 1925 tot stand kwam. De in Geldrop geboren en in Eindhoven wonende fotograaf had hierbij een sterke voorkeur voor het idyllische Brabantse plattelandsleven, dat hij geromantiseerd met zijn platen camera vastlegde. Deze omvangrijke collectie is in 2022 overgedragen aan de Brabant-Collectie van Tilburg University. In de nalatenschap van Anton Schellens bleken ook enkele niet eerder opgemerkte pareltjes te zitten die het waard zijn aan de openbaarheid prijs te geven. Eén daarvan wordt in dit artikel over het voetlicht gebracht.

Een leven als een avonturen boek

Wie Ravenstein bezoekt, kan niet om Ignace Wils heen. In de vestingstad aan de Maas kan men in het oude stadhuis dineren onder het toeziend oog van een levensgroot portret van Wils, om er daarna zijn sabel en baret te bewonderen. Aangekomen bij de lokale kroeg kan de bezoeker zich vervolgens laven aan een blond kolonel-biertje van brouwerij Wilskracht, om zich aan het eind van de avond te rusten te leggen in B&B De Kolonel in de Kolonel Wilsstraat. Ignatius Marie Petrus Alphonse Wils (1849-1873) dankt zijn faam in zijn geboortestad aan zijn krijgsjaren als pauselijk en carlistisch zoeaaf in respectievelijk Rome en Catalonië. Dat hij samen met zijn broer August Wils ook actief was in de Frans-Duitse Oorlog (1870-1871) is veel minder bekend. In dit artikel staan de verrichtingen van Ignace Wils tijdens de Frans-Duitse Oorlog centraal. Voor Wils, de enige Nederlander van wie bekend is dat hij in deze oorlog streed, vormde het Frans-Duitse conflict een korte maar rijke episode in een leven vol strijd.

Brabant in de bronstijd

Tot 17 maart 2025 is in het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden de grote overzichtstentoonstelling Bronstijd - Vuur van verandering te zien. De bronstijd begon 4000 jaar geleden met de introductie van het nieuwe metaal brons, wat leidde tot grote veranderingen in de samenlevingen van Europa. Een spectaculaire hoeveelheid objecten - ruim 400 archeologische vondsten - is in de expositie samengebracht. De bezoeker komt wandelend oog in oog te staan met allerlei bijzondere ontdekkingen, van gouden hoeden en bекers tot de kleinste zaadjes en blaadjes. De grootse rijkdom aan spectaculaire offergaven, machtige rituele zwaarden en kostbare elitevoorwerpen staan afgewisseld met het alledaagse, de kleding die de mensen toen droegen, kinderspeelgoed of de aardewerken potten waarin voedsel werd gekookt. Hoe klein of onooglijk soms, ieder voorwerp vertelt een fascinerend verhaal over de mensen die toen in Europa woonden, en vaak ook hoe ze verbonden waren met elkaar. Tussen de gouden hoed van Schifferstadt en zes mysterieuze reuzezwaarden zitten ook heel veel Brabantse vondsten. Wat vertellen ze ons?

Vlaamse Stam

Voor iedereen die wat meer wil weten over dit onderwerp

Voorbij de kloosterpoort Wegwijs in het erfgoed van orden en congregaties

Met ruim honderd archieven en bibliotheekcollecties van orden en congregaties is KADOC een van de belangrijkste bewaarplaatsen van erfgoed van religieuze instituten in België. De documenten, het audiovisuele materiaal en de publicaties zijn een goudmijn voor de reconstructie van levensverhalen van duizenden Vlaamse zusters, broeders en paters. Gezien de belangrijke maatschappelijke rol en activiteiten van kloosterlingen in tal van parochies, scholen, zorginstellingen en missiegebieden bieden archieven en publicaties van religieuze instituten bovendien aanknopingspunten voor onderzoek naar een nog grotere groep van personen zoals leerlingen, patiënten of medewerkers van hun apostolaatsinstellingen.

Deze bijdrage wil genealogen en andere onderzoekers met interesse in persoonlijke levensverhalen laten kennismaken met het potentieel en de toegankelijkheid van de erfgoedcollecties van religieuze instituten bewaard op KADOC. Een eerste onderdeel belicht de contacten van KADOC met de wereld van de religieuzen en het religieuze erfgoed bewaard in het centrum. In een tweede stuk wordt via een kort historisch overzicht een beeld geschetst van de diversiteit van het Vlaamse (en Belgische) kloosterlandschap en de manier waarop dat weerspiegeld wordt in de KADOC-collectie. Ten slotte wordt ingezoomd op de toegankelijkheid van de collectie en de rijkdom aan erfgoed over en van personen in archieven van religieuze instituten.

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

Heemkundekring H.N. Ouwerling Deurne

De Heemkundekring H.N. Ouwerling nodigt u uit voor de tentoonstelling

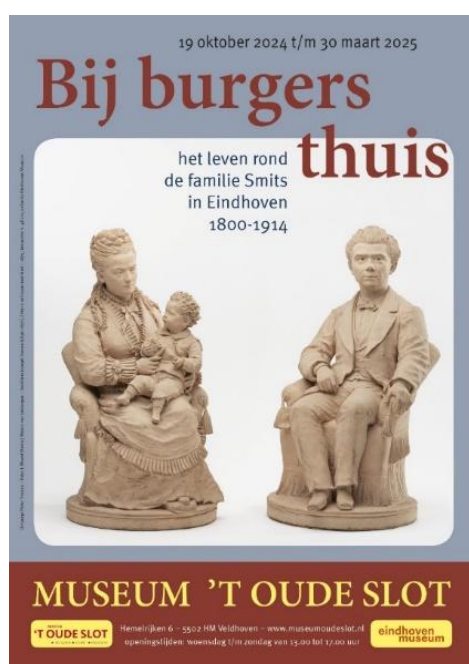
Aandacht voor bomen

De tentoonstelling loopt tot en met 7 februari 2025

Het Heemhuis is iedere tweede en vierde zondag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur en iedere dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur voor vrije inloop geopend. Toegang gratis.

Heemkundekring H.N. Ouwerling Stationsstraat 73 5751 HC Deurne E-mail: info@heemkundekringdeurne.nl www.heemkundekringdeurne.nl

Museum 't Oude Slot (Hemelrijken 6, 5502 HM Veldhoven)

**Expositie loopt tot
30 maart 2025**

Hemelrijken 6 – 5502 HM Veldhoven – www.museumoudeslot.nl
openingstijden: woensdag t/m zondag van 13.00 tot 17.00 uur

EN TOT SLOT

Ons mooie Heemhuis (met rechts nog 'het oudje', inmiddels gekapt) waar u op dinsdagochtend kunt binnenlopen en op woensdagavond na afspraak uw historische studie kunt verrichten.